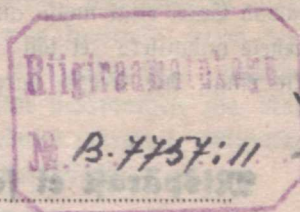

V
Ar 01B
K25
vsf 8002
H

Sugupeetud tegelik põllupidaja

Kas tead Sa?

Mispärast on Sind suured põllumeestekogud maha müünud sotšibile, kes tahavad uut ühistondlikku torda maksma panna ja suurärimeestele, kes võtavad põllupidajalt veel viimase, mis võtta annab.

Sellepärast, et oma ninameestele muretjeda muinasjutulisi suuri sisetulekuid, mis ulatuvad

mitmeajatuhandesse jentidesse fuus.

Mispärast matstakse Sulle või eest mabalat hinda ?

Sellepärast, et kogumeeste või eksportäri P. K. „Estonia“ on ametis terve divisjon direktoreid, kes saavad suuremaid palkasid, efin- dus- ja sõidukulusid kui meie ministrid. Seda aga kõik sinu võiraha arvel. Kui möödunud ke- madel „Estonia“ peakoosolekul Wiljandimaa

tegelikud põllumehed allkirju kogusid osa direk- torite vallandamiseks ja kohale jäävate direk- torite palkade vähendamiseks, siis kutsuti osa neist tahatuppa ja tehti jääl „wagaseks“ ning direktorid jäid paigale.

Mispärast ei saa Sina oma peetont ja sugusigade eest seda raha, mis Sa saama peaks ?

Sellepärast, et kogumehest põllutööminister andis pea kõik riikliku eksporttapamajadele mää- ratud toetuse „Estonia“ eksporttapamajadele ja „Estonia“ sai sugusigade ostu weneleastele oma monopoliks. See kõik tõstis „Estonia“ eksport-

tapamaja direktorite saamaaju. Üksi sugusigade ostuga teenis „Estonia“ eksporttapamaja küm- neid miljoneid põllumehe arvel, saades wene- lastelt seafilolt 105 senti, kuna maksis põllu- mehele ainult 60 senti.

Mispärast ei anta Sinu wananenud hoonete parandamiseks, kui ka uute püstitamiseks riigimeesast alanud hinnaga ja pikaajalise järelemaatsuga ehitusmaterjali ?

Sellepärast, et põllumeestekogud koos jottidega tahavad Eesti riigi metsa anda parunitele ja talumehele andmiseks ei jää üle. Praegu maadatakse ringi, kus Eestis parem mets kas-

wab, et jäält siis metsa kätte mõõta meie rahwa endistele furnajatele ja meie ajaloolistele waenlastele.

Mispärast ei saa Sina odawaprotseendilist ehituslaenu ja mispärast äldse on meil põllumajanduslikud laenud tõtku surutud ?

Seepärast, et need waltisujeisandad, kes sinu rasket olukorda peaks lahendama — need härerad teewad uhkeid ringsoitustid kodu- ja välis-

mail autode-farawanidega, lennukitega ja sõjalaewadega ning riigi raha kulub selleks otstarbeks ära.

Kuidas fergendab praegune suurpõllumeeste kogude-johtside walitus Sinu rasket olukorda ?

Sellega, et seadis ametisse terme rea uusi kohtupriikaweid, kes oksjonihääriga kolkides hoodlitsewad sinu hääd käefäigu eest. Pääle seda fergendatakse maksusi ja häädletatakse Riigifogus furnuks need ettepanekud, mida on teinud meie efindajad põllumehe huwide kaitseks. Wõtame

näitena jarnased hädawajalikud meie efindajate ettepanekud, mis Riigifogus koalitsiooni häädtega maha häädletati nagu põllumehele finniswaramaksu alandamine, wõile juurdemaksu findlustamine riigi poolt jne. jne.

Mispärast puna-roheline wäerind soowib Sinu rasket olukord ?

Sellepärast, et kogude ja jottside suurtuusad arwawad: mida raskem on sinu seisuford, seda fergem on find talutada nende löa otjas. Kerge-

roheliste ja punaste lippudega põllumehe hinge. nefs põllumehe oluford, siis tõuseks põllumehe ijeteadwus ja neil ei oleks enam wõimalik püüda

Rõiki neid hädawajalikke ja walusaid põllumajanduslikke käsimusi hattab lahendama põllutöökoda.

Mis on põllutöökoda ?

Põllutöökoda peaks olema põllumajanduse alal teotsewate maapidajate kutseefindus. Põllutöökoda asub Tallinnas ja tal on 70 liiget. 60 liiget walitakse põllupidajate poolt, neist 5 liiget

Wiljandimaalt, kuna 10 liiget koda ise hiljemini walib. Koda walib omale wähemini 5-liikmeliste juhatusje ja 3-liikmelise rewisjonikomisjonini.

Mis on põllutöötoja ülesanne ?

Põllutöötoja ülesandeks on seaduses loetletud Eesti põllumajanduse igakülgne edendamine ja põllupidajate kutsehuvide kaitsmine. Koda selgitab põllumajanduse seisukorda, puudusi ja tarvidusi, teatab walitjuse ja omawalitjuse asutustele oma soowe ja ettepanekuid põllumajandusliku olukorra terwendamiseks. Wõtab osa oma esindajate kaudu riigi, omawalitjuse, krediidi ja teiste asutuste tegewusest seaduses ettenähtud kordadel. Edendab talundite korralda-

mist, korraldab agronoomilist nõuannet, põllumajanduslikke näitusi ja edendab põllusaaduste turustamist. Koda wõtab oma esindajate kaudu osa hõrsidest, noteerimiskomisjonidest, teotseb turgude ja laotade korraldamisel ning teostab toodete wäljaveo kontrolli. Nitab kaasa maa-korraldajale, maahindamisele, põllumajanduslikkude krediitide määramisele jne. Nagu sellest selgub, on seaduses märgitud põllutöötoja ülesanded väga laiapiirilised.

Ruht wõtab põllutöötoja raha oma ülesannete täitmiseks ?

Põllutöötoja käsutusse lähewad tulewitus kõik meie riigi eelarwe korras määratawad summad põllumajandusliku nõuande teostamiseks. Peale selle on põllutöötoja seaduses §§ 49 ja 50 tulustid ette nähtud: 1) tulud toja ettewõtetest (neid ei ole praegu olemas), 2) tojal antawad toetused (kes annab?), 3) põllumajandusjaaduste, wõi, peefoni, elusloomade, kanamunade, õunte jne. wäljaveo kontrollimise erimaksud,

4) põllutöötojal on oma hääks õigus wõtta lisafinniswaramaksu wäljaspool linnade ja alewite administratiivpiire kuni 10% praegustest finniswaramaksu normidest. Kõiki neid maksu kokku wõttes on põllutöötojal kümneid ja kümneid miljoneid sisetulekuid.

Kes on põllutöötoja walijad ?

Põllutöötoja walimistel on hääleõigus igal põllupidajal, kel on põllumajanduslikult kasutatawat maad üle 5 ha (13½ Aak.). Kõik teised põllupidajad, arwult umbes 50.000 üle riigi,

on jäetud kogude ja sotside armust ilma hääleõiguseta ja ukse taha põllutöötoja walimistel, ehkki nemad peawad samuti maksma maksu põllutöötoja hääks.

Milleks on lõhutud meie põllupidaja pere lahets ?

Siin awaneb meil suurpõllumeeste kogude ja sotside parteiline jaamaiha täiel määral. Suur osa wäikepõllupidajaid on jäetud põllutöötoja walimistel seepärast ilma hääleõiguseta, et suurpõllumeeste kogud tahawad põllutöötojas enestele igal tingimusel absoluutset hääleenamust. Kui aga iga põllupidaja jaoks hääletada,

siis nad absoluutset enamust põllutöötojas unistada ei wõi. Seepärast nad on kindinud wäikepõllupidaja sotsidele, tahtes wiia teda sunnikorras asutatawa töölistoja alla, kuigi wäikepõllupidajail tegelikult ei ole midagi ühist töölistoja, kui linnatööliste kutseesindusega.

Mida tahawad suurpõllumeestekogud fätte saada põllutöötojas ?

Agronoomiline nõuande aparaat olgu nende partei käsutuses.

Kui põllumeestekogud saaksid omale enamuse findlustada põllutöötojas ja haarata täiesti oma kätte meie agronoomilise nõuande korral-

damist, siis on kindel, et seega on lõpp meie erapooletul põllumajanduslikul nõuandel.

P. R. „Estonia“ saaks wõti wäljaweols monopoli.

Oma ülemõimu puhul põllutöökojas piüaks teostada suurpõllumeeste kogud oma ammuhatud wõimonopoli, andes monopoliõiguse niidugi oma wõiarile P. R. „Estoniale“, kes erafõnnales kingiks ilusat raha. Seuid wõistluse puudumisel wõti hind kindlasti jälle langeb ja kannatajaks selle all on jällegi tegelik põllumees.

Wõhina ja Tapa ekspõrtapamajade julge-

miist piüaks nad mõjutada, et siis oleks „Estonia“ ekspõrtapamajadel wabad käed peekonihinna alla lõõmises. Oma meestele aga nad soowiks põllutöökojas kindlustada kõrgepalgalisi kohti, kes jääb siis hoolitseks nende parteihuwide eest. Nii oleks ärimehelik omakasupüüdmine ja soojade kohtade hankimine oma parteimeestele kogude peamine eesmärk põllutöökojas.

Reda tahawad kogud Wiljandimaalt saata põllutöökohta?

Wiljandimaal põllutöökoja walimistel esinewad kogud Wiljandimaa põllumeeste efituse nime all. Nad on koostanud 13 nimekirja. Kindralihärra Soots, kes kuulub oma kõrge pensiooniga ja rkl. Märt Martinson, kes ostab üles talusid, on moodustanud ühise nimekirja. Selles nimekirjas kandidaerib esikohal Soots ja teisel kohal Martinson. Nende järele on koonda-

tud nimekirja üle maafõnna nimekamaid kogumeeste tuusi. Teistes kogude nimekirjades on kandidaate ainult kahest wõti kolmest wallast. Seepärast nad Sootsa nimekirjaga wõistelda ei juuda ja on mõeldud ainult hääle püüdmises. Nõnda tahawad põllutöökohta pääfeda „efindusmehed“ kindral Soots ja rkl. Martinson, kuna tegelik põllupidaja jäägu uste taõa.

Sotfid põllutöökojawalimistel Wiljandimaal.

Wiljandimaal pääfep 8400 walijalt põllutöökohta 5 meest. Ühe kandidaadi läbiwiimiseks läheb tarwis üle 1000 hääle. Kuna sotfidel lootust pole saada kätte seda häälewarwu, siis nende kohapääfised tegelased soowisid minna põllutöökojawalimistel koos teiste põllupidajatega, et ära hoida asjatut hääle raiskamist. Seuid Tallinnast kawatati kohalikkudele sotfidele pääle nende kessitaabist kogude mõjutusel, et nad lä-

hefsid wälja oma iseiseiwate nimekirjadega. Wastu oma paremat tahtmist koostasid siis sotfid oma nimekirjad, millele põllumehe filmapettekõs wõtsid pääskirjaks: põllumajanduslikku olufõrda parandust nõudwate põllupidajate nimekirja. Iga põllupidaja pidagu meeles, see nimekirja ei juuda läbi wiia ühtki kandidaati ja seepärast temale antud hääle on mahõa wisatud.

Põllupidajate ühine pere põllutöökoja walimistel.

Wanatalunikud, asunikud, wäikekohapidajad ja rentnikud, kelle õiglõstunne ja südame-tunnistus ei luba rahule jääda põllupidaja koormisega ja soowiwad sotfide ja suurärimeeste hõõlekande alt wabaneda, on liitunud põllutöökojawalimisteks. Koos loodi põllutöökojawalimisteks: Põllumeeste, Asunikude, Wäikekoopidajate ja Rentnikkude ühised kandidaatide nimekirjad. Põllumeeste ühenduse poolt on efitatud 35 nimekirja. Suurematest waldadest on esi-

tatud 2—3 nimekirja, kuna wäikejemaid walde on liitunud jälle mitu ühte nimekirja raiooni. Seetõttu on nimekirjad kõik wõrdõsed ja wõistluswõimelised. Siin ei ole eelistatud ühtki isikut teisele, nii nagu kogud on eelistanud kindral Sootsa ja rkl. Martinsoni. Seepärast pääfep ka põllumeeste ühise nimekirjast põllutöökohta tegelik põllumees, kes omab teadmisi põllumehe praegustest raskustest ja on tunnud neid omal nahal.

Mida nõuavad põllutöökojas põllumeeste ühise nimelirja esitajad ?

1. Põllutöökoda ei tohi lõhkuda meie põllupidajate peret lahels.

Iga põllupidaja huvid on ühesugused ja seepärast ei või lubada osa põllupidajate eemale jätmist põllutöökojast ja nende viimist summi-

korras töölistoja alla kogude ja jostide jahker-damisel.

2. Põllutöökoda ei tohi tuua juurde põllumehele uusi maksu.

Põllutöökojaseadus võimaldab põllumeest maksustada uute maksudega. Meie püha kohtus

ja ülesanne on mõelda kojas selle vastu, et see mitte ei sünniks.

3. Põllutöökoda ärge võimaldagu ühel poliitilisel parteil võimuhaaramist meie agraroomilise nõuande personali üle.

4. Põllumajandusjaaduste väljaveomaksud tulevad kaotada.

Minult ühe jaaduse — või päält võetakse väljaveo kontrollmaksu üle 20 milj. senti aastas. Samasugusele maksustamisele kuuluvad ka kartul, munad, õunad j. t. jaadused. Väljaveo korraldamine peab olema riiklik ülesanne ja riik peab seda igapidi soodustama, mitte aga maksudega takistama. Mujal (Lätis j. t.) mak-

setakse riigi poolt põllumajandusjaaduste väljaveo puhul põllumeestele lijamakse, meil aga võetakse nende päält maksu ja sellega halvatakse väljavedu. Talujaaduste väljaveomaksud tulevad kaotada, siis saavad põllumehed oma jaaduste eest kümmed miljonid rohkem raha.

5. Tapaloomade päält võetakse riigimaks tuleb ära jätta.

Praegu võetakse loomade päält tapamajades riigi protsendimaksu igalt veiselt kuni 400 ja igalt sealt kuni 280 senti. Umbes sama palju tuleb maksta ka veel tapamajamaksu. Sarnane maksustamine on täiesti lubamatu praegu madalate hindade juures, kus lihaloomi

müüakse 20 kuni 30 krooni eest. Põllumehele tuleb praegu kestmiselt iga viie looma kohta anda üks loom tapamaja maksudeks. See on liig. Riigi protsendimaks tuleb täielikult kaotada ja tapamajamaksud peab alandatama.

6. Sisfveetatavad põllumajanduse tarbed peaksid olema tollivabad.

Taludes tarvitatawate põllutöömasinate, riistade ja muude tarbeasjade päält tuleb põllumehele maksta kestmiselt ühe talu kohta üle 10.000 senti aastas sisfveeto tolli. See lajub

wäga raske koormana meie taludel. Tollimäärad tulewad lohandada põllumajanduse huvidele wastawalt nii, et need ei oleks takistuseks põllumajanduse arenemisel, waid soodustaks seda.

7. Põllumeeste maksud alandamiseks.

Praegu, kus kõik põllumajandusjaaduste hinnad on kohutavalt langenud, tulevad kõik põllumeestel lajuvad maksud alandada vastavalt hindade langusele.

8. Põllumajanduslikud laenud muudetagu pikaajalisteks ja odavaprotsendilisteks.

9. Põllumeestele maksjetagu jaaduste eest õiglase tasu.

Põllumajandusjaaduste hinnad on langenud. Igalpool tehakse suuri jõupingutusi, et põllumees sellest hinnast, mis tarvitaja maksab, rohkem kätte saaks.

Mis näeme aga meil? Linnas poes maksab piima liiter 12—15 senti, talupidaja saab aga selle eest 4—5 senti. Meie või kilogrammi maksab inglase 2—3 krooni, meie karjapidaja saab sellest kätte 1—1½ krooni. Sealiha kilogrammi maksab ostja lihapoes 50—70 senti, põllumees aga peab leppima 25—35 sendiga. Sugufigade eest saadi wenelastelt üle 100 senti kilogrammi, põllumeestele aga maksjete sellest välja ainult umbes pool. Loomaliha

eest võtab poemees 45—60 senti kilogrammi, karjakasvataja saab sellest endale ainult 15—20 senti.

Seisukord pole sugugi parem ka teiste talujaadustega, nagu munad, kartul, aiavili jne.

Millest see tuleb? Põhjus seisab selles, et talujaadused enne tarvitaja kätte jõudmist käivad läbi terve aheliku äride ja vaheltkauplajate kätest. Igaljuhul neist on oma kõrgepalgalised direktorid, esindajad ja agendid. Nende müürlitid palgad, jõiduraha ja esinduskulud teevad jaaduste eest võetavast vahetajast, kõik see tuleb põllumehe rahakottist.

10. Siseturg tuleb kindlustada omamaa põllumajandusjaadustele.

Riisu ja odra kasutamiseks siseturul tuleb maksma panna korraldused, mis sunnivad suuresteid ja õllefabrikuid kasutama omamaa jaa-

dusi hinnaga, mis vastab tootmisikuludele.

Majajaaduste siseturule välismaadelt tuleb teha lõpp.

11. Karjajaaduste hinnad kindlustamiseks.

Nüüd, kus põllumees piima liitrist saab ainult 4—5 senti, annab kari puudujääki. Selle tagajärjel halveneb karja söötmine, langewad jaagid ja senine hoogne edu karja arendamisel võib mureks jääda. See oleks suur hoop meie

talude edaspidijele arengule. Valitsus peab siin ruttu appi tulema ja wiima läbi karjajaaduste hindade kindlustamise, nagu seda on teinud Leedu, Poola, Läti ja mitmed teised riigid.

12. Ühistegevus olgu ilma erafonna-politikalata rahwa teenistuses.

13. Mets olgu põllumeestele kättesaadavam ja odavam.

Õhutu- ja küttemetja tuleb riigimetsast müüa talupidajatele lihtsustatud korras ja põllumajandusele vastuvõetavate hindadega. Õhi-

tusmetja mõla tasumist tuleb võimaldada pika aja jooksul.

14. Talud muudetagu elusõulisteks.

Elusõuetuile taludele tuleb anda juurdelõifeid riigi tagawaramaadest, metsa-heinamaadest, wõsjadest ja kännustiffudest, mitmesugustest pal-

gamaadest, maadest, mis põllumaana tulusamad kui metsafultuuri all, ja muudest maadest, mis jelleks wõimalik kasutada.

15. Põllumajanduslik nõuanne olgu odaw.

Oma ülesannete teostamisel põllumajandusliku nõuande alal peab põllutöökoda põhjalikult kaaluma, kuidas seda kõige odavamalt ja ots-

tarbekohajelt teostada. Milgil tingimusel ei wõi lubada ametnikkude arwu ja nende suurte palgade tõstmist.

Oma eesmärgi saawutamise

fui meie kõik läheme ühiselt walimistele. Meie ise peame wälja astuma oma huwide kaitseks. Kirgu olgu meil tahtlusüks walimisele minekul ei walimisjaoskonna kaugus, ei ajapuudus, ega

loodus põllutöökoja wastu. Meie seisame jatti ees: kas parandada oma oluforda wõi mitte. Seda meie wõime kui tahame. Ühiselt saawutame oma sihid!

Sellepärast kõik põllutöökoja walimistele 13. ja 14. detf. k. a. ja hääletage Põllumeeste, Usunikkude, Wäitemajapidajate ja Rentnikkude ühiste kandidaatide nimekirjadele.

Ar 931 B
Kas tead

...
...
...
...
...

...
...
...
...
...

Ühisühendus

TRUKITOO
...
...
...

...
...
...
...
...

...
...

...
...
...
...
...

...
...
...

...
...
...
...
...